

АНАЛІЗ РЕГУЛЯТОРНОГО ВПЛИВУ
проекту наказу Міністерства освіти і науки України
«Про затвердження Типової освітньої програми
закладу позашкільної освіти»

I. Визначення проблеми

Відповідно до абзацу першого частини першої статті 16 Закону України «Про позашкільну освіту» освітня програма - це єдиний комплекс освітніх компонентів, спланованих і організованих закладом позашкільної освіти для досягнення учнями, вихованцями, слухачами результатів навчання.

Частина п'ята статті 16 Закону України «Про позашкільну освіту» визначає, що заклади позашкільної освіти не залежно від форми їх власності можуть використовувати типові освітні програми або розробляти свої освітні програми на основі типових освітніх програм. Хоча частина четверта статті 16 Закону України «Про позашкільну освіту» і визначає, що типові освітні програми закладу позашкільної освіти затверджуються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері освіти і науки, іншими центральними органами виконавчої влади, у сфері управління яких перебувають заклади позашкільної освіти, така типова освітня програма Міністерством освіти і науки України не затверджувалась.

Відсутність типової освітньої програми станом на сьогодні обумовлена багатосуб'єктністю (Перелік типів позашкільних навчальних закладів затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 06.05.2001 № 433) та різноплановістю (13 основних напрямів) системи позашкільної освіти. Врахування особливостей здійснення освітньої діяльності різними суб'єктами в системі позашкільної освіти, а також особливостей організації освітнього процесу за багатьма навчальними програмами за основними напрямками позашкільної освіти потребувало значного обсягу часу. Отже, 1389 закладів позашкільної освіти незалежно від форми власності не мають можливості з моменту включення норми до Закону України «Про позашкільну освіту» про освітню програму закладу освіти (з 28.09.2017) розробити свої освітні програми через відсутність затвердженої типової освітньої програми закладу.

Необхідність прийняття проекту акта обумовлюється потребою закладів позашкільної освіти незалежно від форми їх власності в акті, що містить вимоги до вихованців, учнів, слухачів, які можуть розпочати навчання за цією програмою; перелік освітніх компонентів (навчальних програм, за якими здобувається позашкільна освіта) та їх логічну послідовність; загальний обсяг навчального навантаження та очікувані результати навчання здобувачів освіти, та відповідно до якого складається та затверджується річний план роботи та навчальний план закладу позашкільної освіти, що конкретизують організацію освітнього процесу.

Прийняття проекту акта сприятиме підвищенню якості позашкільної освіти, розширенню доступу до позашкільної освіти, розвитку закладів освіти усіх форм власності тощо. У зв'язку з цим виникла необхідність у прийнятті наказу Міністерства освіти і науки України.

Основні групи (підгрупи), на які проблема справляє вплив:

Групи (підгрупи)	Так	Ні
Громадяни	+	–
Держава	+	–
Суб'єкти господарювання	+	–
у тому числі суб'єкти малого підприємництва	+	–

Проблема не може бути розв'язана за допомогою ринкових механізмів і чинних регуляторних актів, оскільки пряма норма законодавства встановлює механізм розроблення та затвердження типової освітньої програми.

II. Цілі державного регулювання

Метою державного регулювання є забезпечення реалізації права на дітей на позашкільну освіту, удосконалення правового регулювання діяльності закладів позашкільної освіти.

Вказану мету планується досягти шляхом врегулювання суспільних відносин, що виникають у процесі реалізації конституційного права людини на позашкільну освіту, прав та обов'язків фізичних і юридичних осіб, які беруть участь у реалізації цього права.

III. Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення цілей

1. Визначення альтернативних способів

Вид альтернативи	Опис альтернативи
Альтернатива 1	Невиконання прямої норми законодавства
Альтернатива 2	Запропоновано прийняття проекту наказу Міністерства освіти і науки України «Про затвердження Типової освітньої програми закладу позашкільної освіти»

2. Оцінка обраних альтернативних способів досягнення цілей

Оцінка впливу на сферу інтересів держави

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1	Відсутні.	Додаткові витрати відсутні.
Альтернатива 2	Діяльність закладів позашкільної освіти усіх форм власності здійснюватиметься відповідно до законодавства	Додаткові витрати відсутні

Оцінка впливу на сферу інтересів громадян

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1	Відсутні.	Додаткові витрати відсутні.

Альтернатива 2	Здобуття позашкільної освіти за освітніми програмами відповідно до законодавства	Додаткові витрати відсутні.

Оцінка впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання

Акт врегульовує діяльність закладів позашкільної освіти (за інформацією Державної служби статистики у 2020 році в Україні функціонує 1 тис. 389 закладів позашкільної освіти)

Показник	Великі	Середні	Малі	Мікро	Разом
Кількість суб'єктів господарювання, що підпадають під дію регулювання, одиниць	0	0	1389	0	1389
Питома вага групи у загальній кількості, відсотків	0 %	0 %	100 %	0 %	100 %

Питома вага суб'єктів малого підприємництва у загальній кількості суб'єктів господарювання, на яких проблема справляє вплив 100 % (відсотків).

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1	Відсутні. Збереження чинного регулювання та залишення наявної на сьогодні ситуації без змін.	Додаткові витрати відсутні.
Альтернатива 2	Удосконалення правового регулювання в сфері здобуття позашкільної освіти.	Додаткові витрати відсутні.

Сумарні витрати за альтернативами	Сума витрат, гривень
Альтернатива 1	Додаткові витрати відсутні.
Альтернатива 2	Додаткові витрати відсутні.

IV. Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей

Здійснити вибір оптимального альтернативного способу з урахуванням системи бальної оцінки ступеня досягнення визначених цілей.

Вартість балів визначається за чотирибальною системою оцінки ступеня досягнення визначених цілей, де:

4 – цілі прийняття регуляторного акта, які можуть бути досягнуті повною мірою (проблема більше існувати не буде);

3 – цілі прийняття регуляторного акта, які можуть бути досягнуті майже повною мірою (усі важливі аспекти проблеми існувати не будуть);

2 – цілі прийняття регуляторного акта, які можуть бути досягнуті частково (проблема значно зменшиться, деякі важливі та критичні аспекти проблеми залишаються невирішеними);

1 – цілі прийняття регуляторного акта, які не можуть бути досягнуті (проблема продовжує існувати).

Рейтинг результативності (досягнення цілей під час вирішення проблеми)	Бал результативності (за чотирибальною системою оцінки)	Коментарі щодо присвоєння відповідного бала
Альтернатива 1	1	Мінімальний бал, який показує неможливість досягнення цілей державного регулювання альтернативним способом.
Альтернатива 2	4	Максимальний бал. Зазначений спосіб повною мірою забезпечить досягнення поставлених цілей. Запропонований спосіб вирішення зазначеної проблеми є найбільш доцільним, оскільки прийняття запропонованого забезпечить належне функціонування закладу позашкільної освіти незалежно від форми його власності.

Рейтинг результативності	Вигоди (підсумок)	Витрати (підсумок)	Обґрунтування відповідного місця альтернативи у рейтингу
Альтернатива 1	У разі залишення наявної на сьогодні ситуації без змін, вигоди для держави, громадян та суб'єктів господарювання відсутні.	Додаткові витрати відсутні.	Залишення ситуації, яка існує на сьогодні, не вирішує проблему та не сприяє виконанню вимог Закону України «Про позашкільну освіту».

Альтернатива 2	Прийняття акта забезпечить виконання вимог статті 16 Закону України «Про позашкільну освіту»	Додаткові витрати відсутні.	Повністю вирішує проблему. Прийняття проекту акта забезпечить правове регулювання суспільних відносин, що виникають у процесі реалізації конституційного права людини на позашкільну освіту, прав та обов'язків фізичних і юридичних осіб, які забезпечують здобуття позашкільної освіти

Рейтинг	Аргументи щодо переваги обраної альтернативи/причини відмови від альтернативи	Оцінка ризику зовнішніх чинників на дію запропонованого регуляторного акта
Альтернатива 1	Залишення наявної на сьогодні ситуації без змін не забезпечить досягнення цілей.	Вплив зовнішніх факторів на дію регуляторного акта не очікується.
Альтернатива 2	Прийняття акта забезпечить у повному обсязі досягнення задекларованих цілей та є єдиним необхідним і достатнім способом вирішення проблеми. Обрання альтернативи 2 зумовлене тим, що прийняття запропонованого проекту сприятиме виконанню статті 16 Закону України «Про позашкільну освіту»	Вплив зовнішніх факторів на дію регуляторного акта не очікується.

Враховуючи вищенаведені позитивні та негативні сторони альтернативних способів досягнення мети, доцільно прийняти запропонований альтернативою 2 регуляторний акт.

Негативних наслідків від прийняття регуляторного акта не очікується.

V. Механізми та заходи, які забезпечать розв'язання визначеної проблеми

Для вирішення проблем, визначених у розділі першому, та досягнення цілей, визначених у розділі другому цього аналізу регуляторного впливу, проектом акта передбачено механізм розв'язання проблеми шляхом його прийняття.

Проектом акта пропонується затвердити Типову освітню програму закладу позашкільної освіти, що може використовуватись закладом позашкільної освіти незалежно від форми власності, або на основі якої може бути розроблена власна освітня програма.

VI. Оцінка виконання вимог регуляторного акта залежно від ресурсів, якими розпоряджаються органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування, фізичні та юридичні особи, які повинні проваджувати або виконувати ці вимоги

Враховуючи, що питома вага суб'єктів малого підприємництва у загальній кількості суб'єктів господарювання, на яких поширюється регулювання, перевищує 10 відсотків, здійснюється розрахунок витрат за запровадження державного регулювання для суб'єктів малого підприємництва згідно з додатком 4 до Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта (Тест малого підприємництва).

ТЕСТ

малого підприємництва (М-Тест)

1. Консультації з представниками мікро- та малого підприємництва щодо оцінки впливу регулювання

Консультації щодо визначення впливу запропонованого регулювання на суб'єктів малого підприємництва та визначення детального переліку процедур, виконання яких необхідно для здійснення регулювання, проведено розробником у період з 07.09.2020 до 07.10.2020.

Порядковий номер	Вид консультації (публічні консультації прямі (круглі столи, наради, робочі зустрічі тощо), інтернет-консультації прямі (інтернет-форуми, соціальні мережі тощо), запити (до підприємців, експертів, науковців тощо)	Кількість учасників консультацій, осіб	Основні результати консультацій (опис)
1	Проект акта обговорено під час електронних консультацій з громадськістю	6	За результатами обговорення всі пропозиції та зауваження щодо проекту було проаналізовано та враховано.
2	Проект акта обговорено із керівниками закладів позашкільної освіти, науковцями, представниками громадськості	12	За результатами обговорення всі пропозиції та зауваження щодо проекту було проаналізовано та враховано.

2. Вимірювання впливу регулювання на суб'єктів малого підприємництва (мікро – та малі):

кількість суб'єктів малого підприємництва, на яких поширюється регулювання: 1389 (одиниць), у тому числі малого підприємництва 1389 (одиниць) та мікропідприємництва 0 (одиниць);

питома вага суб'єктів малого підприємництва у загальній кількості суб'єктів господарювання, на яких проблема справляє вплив 100 % (відсотків).

3. Розрахунок витрат суб'єктів малого підприємництва на виконання вимог регулювання

Порядковий номер	Найменування оцінки	У перший рік (стартовий рік впровадження регулювання)	Періодичні (за наступний рік)	Витрати за п'ять років
Оцінка «прямих» витрат суб'єктів малого підприємництва на виконання регулювання				
1.	Придбання необхідного обладнання (пристроїв, машин, механізмів) Формула: кількість необхідних одиниць обладнання X вартість одиниці	не передбачені	не передбачені	не передбачені
2.	Процедури перевірки та/або постановки на відповідний облік у визначеному органі державної влади чи місцевого самоврядування Формула: прямі витрати на процедури перевірки (проведення первинного обстеження) в органі державної влади + витрати часу на процедуру обліку (на одиницю обладнання) X вартість часу суб'єкта малого підприємництва (заробітна плата) X оціночна кількість процедур обліку за рік) X кількість необхідних одиниць обладнання одному суб'єкту малого підприємництва	не передбачені	не передбачені	не передбачені
3.	Процедури експлуатації обладнання (експлуатаційні витрати - витратні матеріали) Формула: оцінка витрат на експлуатацію	не передбачені	не передбачені	не передбачені

	обладнання (витратні матеріали та ресурси на одиницю обладнання на рік) X кількість необхідних одиниць обладнання одному суб'єкту малого підприємництва			
4.	Процедури обслуговування обладнання (технічне обслуговування) Формула: оцінка вартості процедури обслуговування обладнання (на одиницю обладнання) X кількість процедур технічного обслуговування на рік на одиницю обладнання X кількість необхідних одиниць обладнання одному суб'єкту малого підприємництва	не передбачені	не передбачені	не передбачені
5.	Інші процедури (уточнити): переоформлення установчих документів суб'єктами господарювання; виготовлення вивіски, печатки, штампу	не передбачені	не передбачені	не передбачені
6.	Разом, гривень Формула: (сума рядків 1 + 2 + 3 + 4 + 5)	не передбачені	не передбачені	не передбачені
7.	Кількість суб'єктів господарювання, що повинні виконати вимоги регулювання, одиниць	1389		
8.	Сумарно, гривень Формула: відповідний стовпчик «разом» X кількість суб'єктів малого підприємництва, що повинні виконати вимоги регулювання (рядок 6 X рядок 7)	не передбачені	X	не передбачені
Оцінка вартості адміністративних процедур суб'єктів малого підприємництва щодо виконання регулювання та звітування				
9.	Процедури отримання первинної інформації про вимоги регулювання Формула: витрати часу на отримання інформації про регулювання, отримання необхідних форм та заявок X вартість часу суб'єкта малого підприємництва (заробітна плата) X оціночна кількість форм	не передбачені	не передбачені	не передбачені
10.	Процедури організації виконання вимог регулювання Формула:	не передбачені	не передбачені	не передбачені

	витрати часу на розроблення та впровадження внутрішніх для суб'єкта малого підприємництва процедур на впровадження вимог регулювання X вартість часу суб'єкта малого підприємництва (заробітна плата) X оціночна кількість внутрішніх процедур			
11.	Процедури офіційного звітування Формула: витрати часу на отримання інформації про порядок звітування щодо регулювання, отримання необхідних форм та визначення органу, що приймає звіти та місця звітності + витрати часу на заповнення звітних форм + витрати часу на передачу звітних форм (окремо за засобами передачі інформації з оцінкою кількості суб'єктів, що користуються формами засобів – окремо електронна звітність, звітність до органу, поштовим зв'язком тощо) + оцінка витрат часу на корегування (оцінка природного рівня помилок)) X вартість часу суб'єкта малого підприємництва (заробітна плата) X оціночна кількість оригінальних звітів X кількість періодів звітності за рік	не передбачені	не передбачені	не передбачені
12.	Процедури щодо забезпечення процесу перевірок Формула: витрати часу на забезпечення процесу перевірок з боку контролюючих органів X вартість часу суб'єкта малого підприємництва (заробітна плата) X оціночна кількість перевірок за рік	не передбачені	не передбачені	не передбачені
13.	Інші процедури (уточнити): канцтовари	Суму витрат для розроблення власної освітньої програми кожен заклад позашкільної освіти визначає окремо або використовує типову освітню програму. Джерелом фінансування розроблення власної освітньої програми закладу може бути будь-яке джерело, не заборонено законодавством.		

14.	Разом, гривень Формула: (сума рядків 9 + 10 + 11 + 12 + 13)	не передбачені	X	не передбачені
15.	Кількість суб'єктів малого підприємництва, що повинні виконати вимоги регулювання, одиниць	1389	1389	1389
16.	Сумарно, гривень Формула: відповідний стовпчик "разом" X кількість суб'єктів малого підприємництва, що повинні виконати вимоги регулювання (рядок 14 X рядок 15)	не передбачені	X	не передбачені

4. Бюджетні витрати на адміністрування регулювання суб'єктів малого підприємництва

Розрахунок бюджетних витрат на адміністрування регулювання здійснюється окремо для кожного відповідного органу державної влади чи органу місцевого самоврядування, що залучений до процесу регулювання.

Орган, для якого здійснюється розрахунок вартості адміністрування регулювання: орган місцевого самоврядування (ОМС).

Процедура регулювання суб'єктів малого підприємництва (розрахунок на одного типового суб'єкта господарювання малого підприємництва - за потреби окремо для суб'єктів малого та мікропідприємств)	Планові витрати часу на процедури	Вартість часу співробітника органу державної влади відповідної категорії (заробітна плата)	Оцінка кількості процедур за рік, що припадають на одного суб'єкта	Оцінка кількості суб'єктів, що підпадають під дію процедури регулювання	Витрати на адміністрування регулювання* (за рік), гривень
1. Облік суб'єкта господарювання, що перебуває у сфері регулювання					

підготовка матеріалів на засідання ОМС та оформлення прийняття рішень	—	—	—	—	—
надання усних консультацій та письмових роз'яснень суб'єктам господарювання	—	—	—	—	—
2. Поточний контроль за суб'єктом господарювання, що перебуває у сфері регулювання, у тому числі:	—	—	—	—	—
камеральні	—	—	—	—	—
виїзні	—	—	—	—	—
3. Підготовка, затвердження та опрацювання одного окремого акта про порушення вимог регулювання	—	—	—	—	—
4. Реалізація одного окремого рішення щодо порушення вимог регулювання	—	—	—	—	—
5. Оскарження одного окремого рішення суб'єктами господарювання	—	—	—	—	—
6. Підготовка звітності за результатами регулювання	—	—	—	—	—
7. Інші адміністративні процедури (уточнити): ознайомлення суб'єкта господарювання з	—	—	—	—	—

вимогами регулювання					
Разом за рік	–	–	–	–	–
Сумарно за п'ять років	–	–	–	–	–

* Вартість витрат, пов'язаних з адмініструванням процесу регулювання державними органами, визначається шляхом множення фактичних витрат часу персоналу на заробітну плату спеціаліста відповідної кваліфікації та на кількість суб'єктів, що підпадають під дію процедури регулювання, та на кількість процедур за рік.

Вартість часу співробітника органу державної влади відповідної категорії (заробітна плата) розраховувалася з урахуванням посадового окладу.

5. Розроблення корегуючих (пом'якшувальних) заходів для малого підприємництва щодо запропонованого регулювання

Запропоноване регулювання планується без розроблення компенсаторів (корегуючих (пом'якшувальних) заходів) для малого підприємництва.

№ п/п	Показник	Перший рік регулювання (стартовий)	За п'ять років
1	Оцінка «прямих» витрат суб'єктів малого підприємництва на виконання регулювання	не передбачені	не передбачені
2	Оцінка вартості адміністративних процедур для суб'єктів малого підприємництва щодо виконання регулювання та звітування	не передбачені	не передбачені
3	Сумарні витрати малого підприємництва на виконання запланованого регулювання	не передбачені	не передбачені
4	Бюджетні витрати на адміністрування регулювання суб'єктів малого підприємництва	не передбачені	не передбачені
5	Сумарні витрати на виконання запланованого регулювання	не передбачені	не передбачені

VII. Обґрунтування запропонованого строку дії регуляторного акта

Строк дії регуляторного акта не обмежується у часі, що дасть змогу досягти цілей державного регулювання.

Проект регуляторного акта набирає чинності з дня його офіційного опублікування.

VIII. Визначення показників результативності дії регуляторного акта

Прогнозні значення показників результативності регуляторного акта будуть встановлюватися після набрання чинності актом. Прогнозними значеннями показників результативності регуляторного акта є:

кількість суб'єктів господарювання, на яких поширюватиметься дія акта – 1389;

розмір надходжень до державного та місцевих бюджетів – надходження не передбачаються;

рівень поінформованості суб'єктів господарювання та/або фізичних осіб з основних положень акта – високий.

Кількісними показниками результативності акта є:

кількість суб'єктів освітньої діяльності, що використовують Типову освітню програму закладу позашкільної освіти або на основі такої розроблять власну освітню програму;

IX. Визначення заходів, за допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності дії регуляторного акта

Відстеження результативності дії регуляторного акта буде проводитися за допомогою заходів, спрямованих на оцінку стану впровадження регуляторного акта, шляхом аналізу статистичних показників.

Базове відстеження результативності вищезазначеного регуляторного акта буде здійснюватися до кінця календарного року з моменту набрання чинності.

Повторне відстеження планується здійснити через рік після набрання чинності регуляторного акта, в результаті якого відбудеться порівняння показників базового та повторного відстеження.

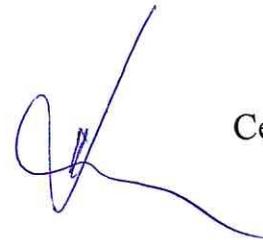
Періодичне відстеження здійснюватиметься раз на три роки, починаючи з дня виконання заходів з повторного відстеження, з метою оцінки ступеня досягнення актом визначених цілей.

Метод проведення відстеження результативності – статистичний.

Вид даних, за допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності – статистичні.

До проведення відстеження результативності дії регуляторного акта залучатиметься державна наукова установа «Інститут освітньої аналітики».

Т. в. о. Міністра
освіти і науки України

Сергій ШКАРЛЕТ